

วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย

กลุ่มบริหารงานบุคคล
โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10

วินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย

ความหมายของวินัย

“วินัย” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง ระเบียบ แบบแผน และข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ วินัยข้าราชการอาจแยกพิจารณาได้เป็น ๒ ความหมายคือ

๑. หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติที่ทางราชการกำหนดให้ข้าราชการยึดถือ และปฏิบัติ

๒. หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ข้าราชการแสดงออกมาในทางที่ถูกต้องควรเป็นการควบคุมตนเอง ให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือแบบแผนที่ทางราชการกำหนดไว้

วินัย จึงหมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือแบบแผน ความประพฤติที่ควบคุมพฤติกรรมของคนในองค์กรให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องที่ราชการพึงประสงค์ วินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ข้อบัญญัติที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติตามหมวด ๖ แห่ง พรบ.บัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ ๒๕๔๗

มิชอบ หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

มิควรได้ หมายถึง ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์ใด ๆ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น

หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องรักษาวินัยที่ บัญญัติเป็นข้อห้าม และข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๘๓ ข้าราชการครูฯ ต้องสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญฯ ด้วยความบริสุทธิ์ใจและมีหน้าที่วางรากฐานให้เกิดระบอบการปกครองเช่นว่านั้น

มาตรา ๘๔ ข้าราชการครูฯ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรมมีความวิริยะอุตสาหะขยันหมั่นเพียร ดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ห้ามมิให้อาศัย/ยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาลโดยถือประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการและหน่วยงานการศึกษา มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาลประมาทเลินเล่อหรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการโดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงแต่ถ้าเห็นว่า การปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็น

หนังสือภายใน ๗ วัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อเสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยัน เป็นหนังสือให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตาม การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุ ให้เสียหาย แก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องตรงต่อเวลาอุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ และผู้เรียน จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรมิได้ กรณีผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีดังนี้

๑. การละทิ้งหน้าที่หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ ราชการอย่างร้ายแรง

๒. การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๓. การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยมีพฤติการณ์อัน แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการทั้งสามกรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๘ ข้าราชการครูฯ ต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคม มีความสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้เรียนและระหว่างข้าราชการด้วยกันหรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เรียนและประชาชนผู้มาติดต่อราชการ การกลั่นแกล้ง ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงผู้เรียนหรือประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่กลั่นแกล้งกล่าวหาหรือร้องเรียนผู้อื่น โดยปราศ จากความเป็นจริง การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเป็น ความผิด วินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๐ ข้าราชการครูฯ ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้ เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ในตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยมีความมุ่งหมาย จะให้เป็นการซื้อขายหรือให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะใด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันมีลักษณะเป็นการให้หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง โดยมีชอบหรือเสื่อมเสียความเที่ยงธรรมเป็นความผิดวินัยอย่าง ร้ายแรง

มาตรา ๙๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการ ของผู้อื่น โดยมิชอบ หรือนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นหรือจ้างวาน ใช้ผู้อื่นทำผลงานทางวิชาการเพื่อไปใช้ ใน การเสนอขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ หรือการให้ได้รับเงินเดือนในระดับ ที่สูงขึ้น การฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวนี้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมคิด ดำเนินการคัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบหรือรับจัดทำผลงานทางวิชาการ ไม่ว่าจะมามีค่าตอบแทน หรือไม่ เพื่อให้ผู้อื่นนำผลงานนั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือดำรง ตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๙๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ และในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยต้องไม่อาศัยอำนาจและหน้าที่ราชการของตนแสดงการฝักใฝ่ ส่งเสริม เกื้อกูล สนับสนุนบุคคล กลุ่มบุคคล หรือพรรคการเมืองใด ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการทุจริตโดยการซื้อสิทธิหรือขายเสียง ในการเลือก ตั้งสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นหรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองใน

ระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งจะต้องไม่ให้การส่งเสริม สนับสนุน หรือชักจูงให้ผู้อื่นกระทำการในลักษณะเดียวกัน การดำเนินการที่ฝ่าฝืนหลักการดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา๔๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วการกระทำ ความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

- เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด
- เล่นการพนันเป็นอาชญา
- กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ประพฤติชั่ว มีความหมายกว้าง

ในการพิจารณาว่า การกระทำใดจะเป็นการประพฤติชั่วหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ แห่งการกระทำเป็นรายกรณีไปเรื่องการประพฤติชั่ว มีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

๑. เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๒. ความรู้สึกของสังคม
๓. เจตนาที่กระทำ

การเสพสุราตามมติคณะรัฐมนตรี

เรื่องการเสพสุรา ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นว. ๒๐๘/๒๕๖๖ ได้วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดเสพสุราในกรณีดังต่อไปนี้ อาจเข้าลักษณะเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงได้คือ

- เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- เมาสุราเสียราชการ
- เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา๔๕ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่

๑. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย
๒. ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย
๓. ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย(เฉพาะ

กรณีมีมูล จึงจะดำเนินการตามข้อ ๓)

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้าง และพัฒนา เจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรม ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยให้กระทำโดยการ เอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะ ดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูฯ ผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการครูฯ ผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐานให้ผู้บังคับบัญชา

๑. รับผิดชอบการสืบสวน

๒. พิจารณาในเบื้องต้น

ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันทีผู้บังคับบัญชาละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้และตามหมวด ๗ หรือมีพฤติกรรมปกป้อง ช่วยเหลือ เพื่อมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาถูกลงโทษทางวินัยหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๙๖ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าเป็นผู้ลาออกจากราชการ มาตรา ๙๗ การลงโทษข้าราชการครูฯ ให้ทำเป็นคำสั่งวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามระเบียบของ ก.ค.ศ. ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและมีให้เป็นไปโดยพยานหลักฐานโดยอคติหรือโดยโทสจริต

กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา

หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

มาตรา๙๘ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้าและในการสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การสอบสวนกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และต้องมีกรณีอันมีมูลว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น เว้นแต่กรณีที่ข้าราชการครูฯ กระทำผิดวินัยร่วมกันและในจำนวนผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีลำดับสูงกว่าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหารายอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาในลำดับสูงกว่า ดังกล่าวเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมด (ในวรรคนี้วินัยอย่างร้ายแรง สังกัด สพท. เป็นอำนาจของศึกษาธิการจังหวัดหรือเลขาฯ) ในกรณีที่ข้าราชการครูฯ ต่างหน่วยงานการศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกันให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายประสาน การดำเนินการร่วมกันในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีปัญหาหรือความเห็นขัดแย้งในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสามถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ในเขตพื้นที่การศึกษา เดียวกัน ให้ผอ.สพท. นั้นเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดถ้าในระหว่างผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ต่างเขตพื้นที่การศึกษาให้เลขาฯ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ในกรณีต่างส่วนราชการให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด รวมทั้งในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการหรือจะทำให้การสอบสวนนั้นเสร็จไปโดยเร็ว และยุติธรรมก็ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นสอบสวนแทนได้ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ ในกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา๙๙ เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๙๘ แล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยให้ส่งยุติเรื่องถ้าฟังได้ว่ากระทำผิดวินัยให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๐ และในกรณีที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนผ่อนโทษห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

มาตรา๑๐๐ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษใดได้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการครูฯ ผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษปลดออกหรือไล่ออกให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับตำแหน่งอธิการบดี ตำแหน่งผอ.สพท. ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ ตำแหน่งศาสตราจารย์ และผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะใดซึ่งกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือเป็นการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผอ.สพท. ตามวรรคหกหรือที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคห้า ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

(๒) สำหรับข้าราชการครูฯ นอกจาก(๑)ให้เสนอ กศจ.ของผู้ถูกกล่าวหาพิจารณาการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ ถ้าเป็นกรณีข้าราชการครูฯ ต่างหน่วยงาน การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษากระทำผิดวินัยร่วมกันและถ้าผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือ กศจ.ของผู้ถูกกล่าวหาแต่ละราย ที่สังกัดแล้วแต่กรณี มีความเห็นขัดแย้งกัน ถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันให้นำเสนอ กศจ.พิจารณาถ้าเป็นความเห็นขัดแย้งระหว่างผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ กศจ. ต่างเขตพื้นที่การศึกษาให้นำเสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา และเมื่อ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งหรือปฏิบัติไปตามมตินั้น ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๔๘ วรรคสองหรือมาตรานี้ได้ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่ได้มี การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๐ (๔)หรือมาตรา ๑๑๑ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนและทำความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามหมวดนี้แล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

มาตรา ๑๐๑ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวนและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้น ส่วนบริษัทชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

ม ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งออกรายการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกรายการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการหรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณีถูกฟ้อง คดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกรายการว่าในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญามิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้หนึ่งยังมีได้ออกจากราชการ กรณีตามวรรคหนึ่งถ้าเป็นการกล่าวหาหรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ข้าราชการครูฯ ผู้ใดออกรายการแล้วให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่า ผู้หนึ่งยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้หนึ่งนอกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปีนับแต่วัน ที่ผู้หนึ่งนอกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๔๘ วรรคเจ็ด จะต้องสั่งลงโทษภายใน ๓ ปีนับแต่วันที่ผู้หนึ่งออกจากราชการ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษหรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์

คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเพราะเหตุกระบวนกรดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติแล้วแต่กรณี การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้พักโทษ (กรณีออกจากราชการไปแล้ว) ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการครูฯ ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๓”

“มาตรา ๑๐๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ มีมติชี้มูลความผิดข้าราชการครูฯ ผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้วการดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการครูฯ ผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณีการดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็ให้พักโทษ”

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตาม ม. ๘๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่า ผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิมหรือตำแหน่งเดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะ สำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการครูฯ ผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตาม ม. ๘๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือ ม ๑๑๕ แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๘๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ที่มีใช่เป็นการลงโทษ เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการครูฯ ตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่นและการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้นสำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อนและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.

มาตรา ๑๐๔ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการสอบสวน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการครูฯ ออกจากราชการไปแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือ ผอ.สพท. ลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการ หรือ ผอ.สพท. แล้วแต่กรณี และเมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผอ.สพท. ได้รับรายงานแล้วเห็นว่าการยุติเรื่องการลงโทษหรือการสั่ง

ลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลด ลด เพิ่มสถานโทษ เปลี่ยนแปลงและแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิม หรือดำเนินการอย่างใดตามควรแก่กรณีและหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือหากเห็นว่าเป็นกรณีที่ไม่วินัยในอำนาจหน้าที่ของตนก็ให้แจ้งหรือรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่เพื่อดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป เมื่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผ.สพท. ได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้เสนอหรือรายงาน กศจ. พิจารณาเมื่อ กศจ. ได้พิจารณาแล้วให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการพิจารณา กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการมีความเห็นขัดแย้งกับมติ กศจ. ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาต่อไป

สรุปลำดับขั้นตอนการรายงานวินัยไม่ร้ายแรง

ผู้บังคับบัญชารายงาน ผอ.สพท. รายงาน กศจ. รายงาน หัวหน้าส่วนราชการ(หัวหน้าฯ คือเลขาฯ ถ้าเลขาฯ เห็นชอบก็สิ้นสุด ถ้าเห็นขัดแย้งให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา)

(๒) การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่หัวหน้าส่วนราชการหรือ ผอ.สพท. ลงมา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้รายงานไปยังหัวหน้าส่วนราชการหรือผ.สพท.แล้วแต่กรณีและเมื่อหัวหน้าส่วนฯ ผอ.สพท. พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้รายงาน กศจ. และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือหัวหน้าส่วนราชการหรือผ.สพท.ขึ้นไป และมีใช้เป็นการดำเนินการตามมติของ กศจ. ให้รายงาน ก.ค.ศ. พิจารณาในการดำเนินการตามมาตรานี้เมื่อ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาและมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือ ผอ.สพท. แล้วแต่กรณีสั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น การรายงานตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

สรุปลำดับขั้นตอนการรายงานวินัยอย่างร้ายแรง

ผู้บังคับบัญชารายงาน ผอ.สพท. รายงาน กศจ. และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับ

มาตรา ๑๐๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมหรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติตามหมวด ๖ และหมวดนี้โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรมก็ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นตาม ๕๘ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูฯ ผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูฯ ผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม

หมวด ๘ การออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๘

(๔) ถูกสั่งให้ออกตาม ม ๔๙ ม ๕๖ ๖ ๒ ๖ ๓ หรือ ๖ ๕ ม ๑๐๓ ม ๑๑๐ ม ๑๑๑ ม ๑๑๒ ม ๑๑๓ ม ๑๑๔ หรือ ม ๑๑๘

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

(๖) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้อง มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐๙ วันออกจากราชการตาม (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามระเบียบ ก.ค.ศ. การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการครูฯ ที่ต้องออกจากราชการตาม (๖) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๐๘ นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการครูฯ ผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต กรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาเห็นว่าจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบและเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสองให้การลาออกนั้นไม่มีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการครูฯ ผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือการเลือกตั้งอื่นที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาและให้การลาออก มีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออกการพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๐๙ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่หน่วยงานการศึกษาของผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตฯ ได้รับหนังสือแจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตฯ และผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวและไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และ มาตรา ๔๒ ให้ผู้บังคับบัญชาส่งเรื่องให้ กศจ.หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้นำมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีที่หน่วยงานฯ ไม่มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่สามารถย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ถ้าภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ส่วนราชการหรือ สพท. ได้รับเรื่องจากหน่วยงานการศึกษาตามวรรคหนึ่ง มีหน่วยงาน

การศึกษาอื่นที่มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่สามารถย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้และ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้นาม ม ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

แทรก มาตรา ๕๙

“มาตรา ๕๙ การย้ายข้าราชการครูฯ ผู้ใดไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาอื่น ภายในส่วนราชการหรือภายในเขตพื้นที่ต่างเขตพื้นที่การศึกษา ต้องได้รับอนุมัติจาก กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้ายแล้วแต่กรณี และให้สถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ด้วยและเมื่อ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง พิจารณาอนุมัติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นต่อไป ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้าหน่วยงานการศึกษาใดไม่มีตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่สามารถย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้หรือ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีไม่อนุมัติให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน

มาตรา ๑๑๐ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย กรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้วให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าว เห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้วให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) ผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใดๆ ตามความประสงค์ของทางราชการให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) ผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๗) (๘) หรือ (๙) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) ผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ เห็นว่ากรณีมีมูลก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้าและนำมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. มีมติว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ข้าราชการครูฯ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(๖) ผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการและผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ เห็นว่ากรณีมีมูลถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้าในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยาน

ก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูก กล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๙๘ วรรคห้า และวรรคเจ็ด ม ๑๐๐ วรรคสี่ และ ม๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีที ก.ค.ศ. หรือ กศจ. มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวส่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดมีกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๘ วรรคสองและกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ (๑) แล้วแต่กรณีเห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะสั่งให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ส่งเรื่องให้ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกลงโทษสอบสวนให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๓ เมื่อข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำความประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๑๔ เมื่อข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งและต่อมาปรากฏว่า ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหารก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๕ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้หรือตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๖ วรรคสองวรรคสามหรือวรรคห้าให้ผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือขึ้นไปของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าวมีอำนาจดำเนินการตามหมวดนี้หรือตามมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสามหรือวรรคห้า แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๑๖ ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ หรือผ.สพท. ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๔ (๑) หรือ (๒) แล้วเห็นสมควรให้ข้าราชการครูฯ ผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ก็ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือ มาตรา ๙๘ วรรคสอง กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้แล้ว ให้ส่งเรื่องให้ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณา

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ (๔) หรือมาตรา ๑๑๑ ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. หรือ กศจ. ตามระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

มาตรา ๑๑๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ค.ศ. พิจารณาเห็น เป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้หน่วยงานการศึกษาปฏิบัติ การตามหมวดนี้หรือตามมาตรา ๔๙ หรือตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง หรือ วรรคสามหรือวรรคห้า โดยถูกต้องและ เหมาะสมตามความเป็นธรรมก็ให้ ก.ค.ศ. มีอำนาจ สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น และให้นำมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๘ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้มีกรณี ที่ สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นอยู่ก่อนวันโอน มาบรรจุให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๔๙ ได้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิม ก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จแล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา ผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้หรือมาตรา ๔๙ แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๐ การออกจากราชการของข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา ในตำแหน่งซึ่งมีพระบรมราช โองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ในความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ เว้นแต่การออกจากราชการตาม มาตรา ๑๐๗ (ออกจากราชการเพราะตาย)

กลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๖

หมวด ๙ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๑ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดถูกสั่งลงโทษ ปลดออก ไล่ออก หรือ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ หรือ ร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งและให้ ก.ค.ศ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ใดเห็นว่าตน

- ไม่ได้รับความเป็นธรรม

- มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา

- การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ต่อ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ผู้ใดเห็นว่า กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง มีมติไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. มติของ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒๔ ในการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ เมื่อ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น

มาตรา ๑๒๕ เมื่อ กศจ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ได้วินิจฉัยอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๑ หรือมาตรา ๑๒๒ แล้ว ผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือกรณีที่มีได้บัญญัติให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามหมวดนี้ ผู้นั้นย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องร้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการแก้ไขคำสั่งไปตามนั้น

เหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว

นอกจากนี้ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้

ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริตอันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

การอุทธรณ์วินัยไม่ร้ายแรง		
ถูกลงโทษทางวินัยมีสิทธิอุทธรณ์	อุทธรณ์ครั้งที่ ๑	อุทธรณ์ครั้งที่ ๒
๑. ถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์	อุทธรณ์ต่อ กศจ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง	อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. (อุทธรณ์มติ กศจ.) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน
๒. ถูกสั่งลงโทษตัดเงินเดือน	อุทธรณ์ต่อ กศจ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง	
๓. ถูกสั่งลงโทษลดเงินเดือน	อุทธรณ์ต่อ กศจ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง	
การอุทธรณ์วินัยอย่างร้ายแรง		
๔. ถูกสั่งลงโทษปลดออก	อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง	พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน มติของ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด ฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน
๕. ถูกสั่งลงโทษไล่ออก	อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง	
เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการแก้ไขคำสั่งไปตามนั้น		

การร้องทุกข์ (การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบเรื่อง หรือคำสั่ง)		
สาเหตุแห่งการร้องทุกข์	ร้องทุกข์ครั้งที่ ๑	ร้องทุกข์ครั้งที่ ๒
๑.เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา ๒. มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา ๓.ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง	ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน มติของ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด ฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน
๓.ถูกสั่งพักราชการ ๔.ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน ๓๐ วัน	มติของ ก.ค.ศ. ให้เป็นที่สุด ฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๙๐ วัน
เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใดแล้วให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการแก้ไขคำสั่งไปตามนั้น		

กรณีศึกษาเรื่องวินัย

กรณีตัวอย่าง ๒

ใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการเป็นเท็จ โดยเจตนาทุจริต ฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่างแนชัด เช่น การเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะเดินทาง และเงินอื่นในทำนองเดียวกันอันเป็นเท็จ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่ว

กรณีตัวอย่าง ๓

ข้าราชการครูได้รับเลือกเป็นกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ครู กระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสมาชิกสหกรณ์ฯ แล้ว พฤติการณ์ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(มติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญฯ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

กรณีตัวอย่าง ๔

ข้าราชการครูเมื่อครั้งเป็นพนักงานราชการกระทำการทุจริตสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ต่อมาได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู ถูก ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมีมูลความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าของพนักงานกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา การกระทำความผิดกล่าวถึงเป็น ผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ (มติ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์/ร้องทุกข์ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒)

กรณีตัวอย่าง ๕

ข้าราชการครูทำการเบิกถอนเงินงบประมาณ โครงการอาหารกลางวันมาเก็บไว้รักษาไว้กับตัวเอง เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ๒๕๕๘)

กรณีตัวอย่าง ๖

ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ปลอมลายมือชื่อ ข้าราชการครูในโรงเรียน และดำเนินการ เปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์หลายรายการ โดยดำเนินการไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับราคา ส่อไปในทางทุจริต เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

กลั่นแกล้ง หมายถึง การกระทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหายด้วยเจตนาร้ายหาความไม่ดีให้หาอุบายให้ร้ายด้วยวิธีการต่างๆ

ดูหมิ่น หมายถึง การสบประมาท ดูหมิ่น ดูถูกว่าไม่ดีจริง หรือไม่เก่งจริง

เหยียดหยาม หมายถึง การกล่าวถ้อยคำหรือการแสดงกิริยาอาการดูถูกหรือรังเกียจโดยกตให้ต่ำลง

กตขี่ หมายถึง การข่มให้อยู่ในอำนาจของตน ใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

ข่มเหง หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำให้เดือดร้อน

กรณีตัวอย่าง

ครูดูหมิ่น เหยียดหยามผู้เรียนว่าโง่งเป็นควาย โง่งทั้งตระกูล ก.ค.ศ. เห็นว่าเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และปิดกั้น พัฒนาการของผู้เรียน (และกระทำผิดกรณีอื่นร่วมด้วย:ปลดออก)

เรื่องทุจริตการสอบ มติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๑/ว ๕๐

ได้วางแนวทางการลงโทษไว้ว่า ข้าราชการที่ทำการทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

การเล่นการพนัน

ก.ค.ศ. มีมติให้กวดขันในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

ก.ค.ศ. ได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการครูฯ เล่นการพนันถือเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงไว้ว่า

(๑) การพนันที่กฎหมายห้ามขาด ลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

(๒) การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

- กรณีเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครูหรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ วัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑

- กรณีเล่นการพนันโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ วัฒนธรรม/เจ้าพนักงานอื่นใด อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ในข้อ ๑ ก็ได้

บัญชีการพนัน

ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๕๖

บัญชี ก (ห้ามขาด) ได้แก่

หวย ก.ข. โปป๋น โปกำถั่ว แปะถั่ว จัวยี่กี ต่อแต้ม เปี้ยโบกหรือคูคี หรืออีจั้ง ไฟสามใบ ไม้สามอัน ช้างงาหรือป็อก ไม้ดำไม้แดง หรือปลาตาปลาแดง หรืออีตาอีแดง อีโปงครอบ กำตัด ไม้หมุนหรือล้อหมุนทุกๆ อย่าง หัวโตหรือทายภาพการเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่น เอามัด หรือหนามผูก วางยาเปื่อยยาเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กัน สุมไฟบน

หลังเต่าให้วิ่งแข่งกัน บิลเรียครู ตีผี โยนจิม สี่เหลงลักขลุกลึก น้ำเต่าทุกอย่าง ไฮโลว์ อี๋ก้อย ปั่นแปะ
บัญชี ข (เล่นเมื่อได้รับอนุญาต) ได้แก่

การเล่นต่างๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขัน เช่น ชนไก่ ชนโค กัดปลา แข่งม้านอกจากที่อยู่ในบัญชี ก วังวัวคน
ชกมวยมวยปล้ำ แข่งเรือฟองแข่งเรือ ล้อซึ่รูปโยนห่วง โยนสดางค์หรือ วัตถุใดๆ ลงในภาชนะต่างๆ ตกเบ็ด จับสลากโดย
วิธีใดๆ ยิงเป้า ปาหน้าคน ปาสัตว์หรือสิ่งใดๆ เต่าข้ามด่าน หมากแฉว หมากหัวแดง บิงโก สลากกินแบ่งสลากกินรวบ
หรือการเล่นที่เสี่ยงโชค ให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง โตแต้ไลเซเตอร์ สวีป บู้กเมกิ้ง ชายสลาก
กินแบ่ง สลากกินรวบ หรือ สวีป ซึ่งไม่ใช่ชื้อออกในประเทศไทย แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ของประเทศที่จัด
นั้น ไพ่นกกระจอก ไพ่ต่อแต้ม ไพ่ต่างๆ ดวด บิลเลียด ชั่งอ้อย สะบ้าทอย สะบ้าชูด ฟุตบอลโต๊ะ เครื่องเล่นซึ่งใช้
ไฟฟ้าจักรกลหรือสปริง ตีต ยิง หรือโยนวัตถุใดๆ ในภาชนะ โดยมีการนับแต้ม

หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งพักราชการ ตามกฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วย

การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๕๕ มีดังนี้
กรณีกระทำผิดวินัย และ กระทำความผิดอาญา

(๑) มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนแม้ว่าคำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนจะเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้บังคับบัญชาจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมผิดพลาด
บกพร่องนั้น ไม่ทำให้คำสั่งพักราชการที่ออกโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดต้องเสียไปด้วย แต่ประการใด
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๘/๒๕๔๗)

(๒) มีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
หรือความผิดลหุโทษ

เหตุที่จะสั่งพักราชการ

(๑) ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือ ต้องหาว่ากระทำความผิด
อาญา นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือ เกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ
และ

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการพิจารณา เห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ หรือ

(๒) มีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือ
จะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมขัง หรือ ต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งคณะกรรมการการสอบสวน และต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาใน
เรื่องที่สอบสวน หรือ ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาและ
ผู้มีอำนาจเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สั่งพักราชการกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ถ้าภายใน ๓๐ วัน ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่า ผู้นั้นไม่เหมาะสมที่จะเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรง
ตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ หรือ เหมาะสมแต่ไม่อาจเปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายไปดำรงตำแหน่ง
อื่นได้ หรือ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ไม่อนุมัติก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นพักราชการ เมื่อ
ข้าราชการครูฯ ที่ถูกสั่งพักราชการตามเหตุดังกล่าว เป็นเวลาเกิน ๑ ปีผู้มีอำนาจอาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อน
ก็ได้

ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตฯ เกิน ๓๐ วัน ต้องสั่งพักราชการ
สั่งพักราชการเกิน ๑ ปีอาจสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการ

๑. ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตาม ม 98 ว2
 - ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ศึกษาธิการจังหวัดและเลขา ฯ
๒. ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 53 -ศึกษาธิการจังหวัดและเลขา ฯ
๓. ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 100 วรรคหก (ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปของผู้มีอำนาจ ตาม ม ๕๓)
๔. นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีเจ้าสังกัด
๕. ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามมาตรา 104
 - รายงานวินัยไม่ร้ายแรง
 - รายงานวินัยอย่างร้ายแรง

ผลของการถูกสั่งพักราชการ

- (1) ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่ขาดจากอัตราเงินเดือน
- (2) ไม่อาจสั่งย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นได้
- (3) มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

คือ การสั่งให้ข้าราชการผู้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาออกจากราชการ ขาดจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ระหว่างการสอบสวนพิจารณา เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาการให้ออกจากราชการไว้ก่อน เป็นผลให้ผู้ถูกสั่งพ้นจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือน ซึ่งสามารถบรรจุแต่งตั้งผู้อื่นให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้

ผลของการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(1) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ย่อมพ้นสภาพการเป็นข้าราชการและต้องออกจากราชการไปชั่วคราวเป็นการออกจากราชการที่ไม่เด็ดขาด จะต้องมีการสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว อีกชั้นหนึ่ง

(2) ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ต่อ ก.ค.ศ.ได้

(3) อาจบรรจุแต่งตั้งบุคคลอื่นดำรงตำแหน่งนั้นได้ แต่ผู้บังคับบัญชาต้องคำนึงด้วยว่าหากผลการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วปรากฏว่า ผู้นั้น มิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดแต่ไม่ถึงต้องออกจากราชการจะมีตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่ารองรับหรือไม่

การจ่ายเงินเดือนกรณีถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ของผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีถูกดำเนินคดี หรือ วินัย ถึงที่สุดให้จ่ายดังนี้

- 1) ไม่ผิดให้จ่ายเต็ม
- 2) ผิดแต่ไม่ถึงออกจ่ายครึ่งหนึ่ง
- 3) ผิดถึงออกไม่จ่าย

ผลดำเนินการทางวินัย

กรณีที่เป็นกรกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือเป็นความผิดทางวินัยแต่ไม่ถึงขั้นปลดออกจากราชการ หรือไล่ออกจากราชการให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการปรับย้ายจากตำแหน่งเดิม ไปดำรงตำแหน่งอื่นเป็นการชั่วคราว และห้ามปรับย้ายกลับไปดำรงตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะเดิมหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นภายในเวลา 3 ปี

การรายงานการดำเนินการทางวินัย ระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการครูฯ พ.ศ. 2561

กำหนดให้กระบวนการดำเนินการทางวินัย
การรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการ
สิ้นสุดที่หัวหน้าส่วนราชการ หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

ซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

การรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑. กรณีสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้รายงานไปยัง

- ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการ สั่งยุติเรื่อง/สั่งลงโทษ ให้รายงานไปยัง
- ผอ.สพท. และให้ พิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และรายงาน
- กศจ. เมื่อ กศจ. มีมติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจ ตาม ม ๕๓ สั่ง/ปฏิบัติตามนั้น
- แล้วรายงาน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ถ้าเลขาฯ เห็นชอบมติ กศจ. เป็นอันสิ้นสุด

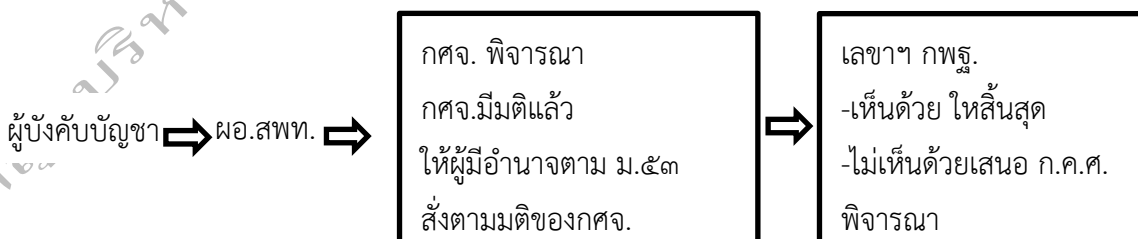
ถ้าเลขาฯ ไม่เห็นชอบมติ กศจ. เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

ถ้ามีการอุทธรณ์ ให้ถือว่าการพิจารณาอุทธรณ์ของ กศจ. เป็นการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย

ด้วย

(ก่อนเสนอ กศจ. ให้ตรวจสอบว่ามีการอุทธรณ์หรือไม่)

ลำดับการรายงานวินัยไม่ร้ายแรง

๒. กรณีไม่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

- ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการ สั่งยุติเรื่อง/สั่งลงโทษ ให้รายงานไปยัง
- หัวหน้าส่วนราชการ และให้พิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- แล้วรายงาน อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง เมื่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ.ตั้ง มีมติเป็นประการใด ให้หัวหน้าส่วนราชการ

สั่ง หรือปฏิบัติไปตามนั้น การดำเนินการทางวินัยสิ้นสุดลง ถ้าหัวหน้าส่วนเห็นขัดแย้งกับ มติ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

การรายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

๑. กรณีสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ สั่งแต่งตั้ง คกก.สอบสวนฯ หรือดำเนินการกรณีความผิดปรากฏชัดแจ้งแล้วให้ดำเนินการดังนี้

- กรณี คกก.สอบสวน เห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อ รายงาน ก.ค.จ.
- กศจ. มีมติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจ ตาม ม ๕๓ สั่ง/ปฏิบัติตามนั้น
- แล้วรายงาน ก.ค.ศ. เมื่อ ก.ค.ศ. พิจารณามีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติ

ให้เป็นไปตามนั้น และให้การรายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอันสิ้นสุด (รายงาน กศจ. แล้วรายงาน ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาตามลำดับ) กรณีที่ คกก.สอบสวนฯ เห็นว่าเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง และผู้มีอำนาจ ตาม ม. ๕๓ ได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือ ให้มีการส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน แล้วให้รายงาน กศจ. เมื่อ กศจ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ สั่ง หรือ ปฏิบัติไปตามนั้น

การรายงานการสั่งให้ออกจากราชการข้าราชการครูฯ ที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) เมื่อผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ ได้สั่งให้ข้าราชการครูฯ ผู้ใดออกจากราชการ

๑.๑ ตามมาตรา ๔๙ ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกโดยพลัน กรณี

- ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๓๐
- ขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่ง ตามมาตรา ๔๒
- ขาดคุณสมบัติพิเศษ ตามมาตรา ๔๘

๑.๒ การสั่งให้ออกจากราชการกรณีไม่พ้น ทดลองการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ผ่าน การประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ตามมาตรา ๕๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคห้า

๑.๓ การสั่งให้ออกตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) และ (๖) เพราะเหตุ

- เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ
- ไม่มีสัญชาติไทย
- เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
- เป็นผู้ไร้ความสามารถ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือ เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ
- เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีสำหรับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครูฯ
- เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- เป็นบุคคลล้มละลาย
- ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

ได้

๑.๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๓ กรณีต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

(๒) เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มีคำสั่งแล้ว ให้รายงานไปยัง กศจ. เพื่อทราบ ถ้าเลขาธิการ เป็นผู้ดำเนินการให้รายงาน ก.ค.ศ. เพื่อทราบ

(๓) ในกรณีที่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ได้ดำเนินการสอบสวนตาม ม ๑๑๐ (๔) กรณีเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ฯ หรือมาตรา ๑๑๑ กรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วให้เสนอ กศจ. พิจารณา เมื่อมีการสั่งการตามมติแล้ว ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ. เพื่อพิจารณาด้วย

(๔) ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้สั่งให้ข้าราชการครูฯ ที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ใดออกจากราชการตาม (๓) แล้ว ให้เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณา

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตาม ม ๕๓ ได้รับรายงานให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เสร็จแล้วให้รายงานการดำเนินการทางวินัย หรือการให้ออกจากราชการต่อไปตามลำดับภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับรายงาน

การรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แล้วแต่กรณี ให้ส่งสำเนาการสอบสวนและเอกสารการพิจารณา บันทึกสรุปประวัติ และข้อเท็จจริงพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งจำนวน ๒ ฉบับ ภายใน ๗ วันทำการ

เมื่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้ส่งสำเนาคำสั่งจำนวน ๒ ฉบับ ไปยังสำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่มีคำสั่ง ให้ ก.ค.ศ. ตรวจสอบ

การอุทธรณ์

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ได้แก่ข้าราชการครูฯ ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัย

1. โทษวินัยไม่ร้ายแรงได้แก่โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน
2. โทษวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ โทษปลดออก ไล่ออกจากราชการ

หลักเกณฑ์ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง

1. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนของข้าราชการครูฯ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่นายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เลขานุการฯ เป็นผู้สั่งลงโทษ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งตามมติของ กศจ. ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

2. การอุทธรณ์โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนของข้าราชการครูฯ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่ ผอ.สพท. หรือ ผอ.สถานศึกษา เป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ ต่อ กศจ. และให้ กศจ. เป็นผู้พิจารณา

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

ให้มีสิทธิอุทธรณ์ ต่อ ก.ค.ศ. ให้อุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรงของข้าราชการครูฯ สังกัด สพท. ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน กศจ. หรือ ศึกษาธิการจังหวัด

การคัดค้านผู้พิจารณาอุทธรณ์(กศจ.)

ผู้อุทธรณ์มีการคัดค้านผู้พิจารณาอุทธรณ์ ด้วยเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
- เป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ
- เป็นผู้กล่าวหาหรือคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือ พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับ

ผู้กล่าวหา

การร้องทุกข์

ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้แก่ข้าราชการครูฯ

- 1) ไม่ได้รับความเป็นธรรม
- 2) คับข้องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา
- 3) ถูกสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- 4) ถูกสั่งพักราชการ
- 5) ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 6) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

เหตุที่จะร้องทุกข์

ตาม พรบ. ระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ.2547 ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ไม่ได้รับความเป็นธรรม เช่น
 - การบรรจุและแต่งตั้ง
 - การช่วยราชการ
 - การย้าย หรือการโอน
 - การมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
 - การเลื่อนเงินเดือน ฯลฯ

2. คับข้องใจจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา เช่น

- การบริหารงานบุคคลโดยการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุ แห่งความแตกต่าง ในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศอายุสภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฯลฯ

- ไม่มอบหมายให้ปฏิบัติงาน

- ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวให้ไม่ได้ประโยชน์หรือรับสิทธิอันพึงมีพึงได้

3. ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามมาตรา 98

4. ถูกสั่งพักราชการ ตามมาตรา 103 กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

5. ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา 103

6. ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ ม 122 ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งการร้องทุกข์ตาม มาตรา 123 เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือ มีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยให้ร้องทุกข์ต่อ กคจ. ยื่นร้องทุกข์ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้ทราบหรือควรทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

7. การถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๓ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ.และให้ ก.ค.ศ. พิจารณา

ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น

ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชา นั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคำชี้แจงประกอบด้วย เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์ภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

การยื่นหนังสือร้องทุกข์ต้องทำหนังสือถึง
ประธาน กคจ. หรือ ศึกษาธิการจังหวัด

ผู้มีอำนาจพิจารณาร้องทุกข์

1. กกรร้องทุกข์ของข้าราชการครูฯ ที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาให้ร้องทุกข์ ได้ดังนี้

(1) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรี เลขาธิการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการตามมติของ กคจ. หรือกรณีเหตุร้องทุกข์เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา 103 ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ค.ศ. และให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณา

(2) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ ผอ.สพท. การศึกษาลงมาให้ร้องทุกข์ต่อ กคจ. และให้ กคจ. เป็นผู้พิจารณาร้องทุกข์ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งและให้ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งเป็นผู้พิจารณา เนื่องจากข้าราชการครูฯ ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มิได้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของ กคจ.

การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการหรือกรรมการผู้พิจารณาร้องทุกข์ ผู้พิจารณาร้องทุกข์ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- ๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำที่ทำให้เกิดการร้องทุกข์
- ๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือ มารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ให้ กศจ. อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จ ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์

การลาออกจากราชการ

ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้มีอำนาจตาม ม 53 เป็นผู้พิจารณาอนุญาตตาม ม 108 แห่ง พรบ. ระเบียบข้าราชการครูฯ พ.ศ. 2547 สรุปได้ดังนี้

1. การลาออกต้องทำเป็นหนังสือ ระบุวันที่ประสงค์ขอลาออก เหตุผลการลาออกลงลายมือชื่อยื่นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก
2. ต้องยื่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงหยุดราชการไปได้
3. ยกเว้นกรณีลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชา และ ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก ทั้งนี้ต้องยื่นก่อนอย่างช้าในวันที่ขอลาออก
4. ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก คือผู้มีอำนาจตามมาตรา 53
5. กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 อาจยับยั้ง การอนุญาตให้ลาออกได้ไม่เกิน 90 วัน นับแต่วันขอลาออกก็ได้ ยกเว้นการลาออกตามข้อ ๓
6. กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 มิได้ยับยั้งและมิได้มีคำสั่งอนุญาตการลาออก ให้การลาออกนั้น มีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก
7. หากยื่นล่วงหน้าน้อยกว่า 30 วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร จากผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก หรือ มิได้ระบุวันขอลาออกให้ถึงวันถัด จากวันที่ครบ 30 วัน นับแต่วันที่ยื่นเป็นวันขอลาออก
8. การยับยั้งและการอนุญาตให้ลาออกผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ต้องมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วแจ้งให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออก
9. ผู้ขอลาออกอาจเปลี่ยนใจ ถอนใบลาออกได้ แต่ต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร ยื่นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาก่อนที่คำสั่งอนุญาตให้ลาออกจะมีผล

กฎ ก.ค.ศ.ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.2549

กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษข้าราชการครูฯ โดยไม่ต้องสอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

1. ได้กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำความผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้น ได้ความประจักษ์ชัดแล้วหรือกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษหนักกว่า จำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

2. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

3. กระทำความผิดวินัยและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

อำนาจการสั่งลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

กลุ่มที่ ๑ ผอ.สถานศึกษา หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา	
กลุ่มที่ ๒ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง เลขาธิการอธิบดี หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าอธิการบดี ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่มีฐานะเทียบเท่าศึกษาธิการภาค หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าศึกษาธิการจังหวัดหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า หรือ ผอ.สพท. หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา	
ภาคทัณฑ์	กลุ่มที่ ๑ และ กลุ่มที่ ๒ มีอำนาจสั่งได้
ตัดเงินเดือน ครั้งหนึ่ง	๑. ผอ.สถานศึกษา มีอำนาจตัดเงินเดือนในอัตรา ร้อยละ ๒ หรือ ร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ เป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน ๒. กลุ่มที่ ๒ มีอำนาจตัดเงินเดือนในอัตรา ร้อยละ ๒ หรือ ร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ เป็นเวลา ๑ เดือน ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน
ลดเงินเดือน ครั้งหนึ่ง	กลุ่มที่ ๑ ผอ.สถานศึกษา ไม่มีอำนาจ กลุ่มที่ ๒ มีอำนาจลดได้ในอัตรา ร้อยละ ๒ หรือ ร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้น ได้รับ ในวันที่มีคำสั่งลงโทษ
การตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินเดือนที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง	